

СЪДЪРЖАНИЕ

АДМИНИСТРАТИВНО ПРАВО

І. ОРГАНИ И АДМИНИСТРАЦИЯ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ

КОНСТИТУЦИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(Извлечение)

Глава трета. Народно събрание.....	21
Глава четвърта. Президент на републиката	22
Глава пета. Министерски съвет.....	22
Глава седма. Местно самоуправление и местна администрация	24

ЗАКОН ЗА АДМИНИСТРАЦИЯТА

Глава първа. Общи положения	26
Глава втора. Устройство на администрацията.....	28
Глава трета. Длъжности в администрацията.....	31
Глава четвърта. Органи на изпълнителната власт.....	33
Глава пета. Администрация на изпълнителната власт	44
Допълнителни разпоредби	57

ЗАКОН ЗА ДЪРЖАВНИЯ СЛУЖИТЕЛ

Глава първа. Общи положения	60
Глава втора. Възникване на служебното правоотношение	63
Глава трета. Статут на държавния служител.....	77
<i>Раздел І. Общи положения.....</i>	<i>77</i>
<i>Раздел ІІ. Задължения на държавния служител.....</i>	<i>78</i>
<i>Раздел ІІІ. Орган по назначаването .....</i>	<i>81</i>

<i>Раздел IV. Права на държавния служител.....</i>	82
<i>Раздел V. Работно време, почивки и отпуски .....</i>	89
<i>Раздел VI. Заплата .....</i>	99
<i>Раздел VII. Рангове и повишаване в длъжност .....</i>	102
<i>Раздел VII „а“. Оценяване на изпълнението .....</i>	104
<i>Раздел VIII. Обезщетения.....</i>	105
Глава четвърта. Изменение на служебното правоотношение	107
Глава пета. Отличия. Служебна отговорност	116
<i>Раздел I. Отличия.....</i>	116
<i>Раздел II. Дисциплинарна отговорност .....</i>	117
<i>Раздел III. Имуществена отговорност на държавния служител.....</i>	122
Глава шеста. Прекратяване на служебното правоотношение	123
Глава седма. Служебна книжка и служебен стаж.....	130
Глава осма. Защита срещу незаконно прекратяване на служебното правоотношение	134
Глава девета. Спорове.....	135
Глава десета. Контрол	136
Допълнителни разпоредби	139

ЗАКОН ЗА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

Глава първа. Общи положения	140
Глава втора. Община.....	143
Глава трета. Общински съвет	145
Глава четвърта. Общински съветник.....	158
Глава пета. Кметове и общинска администрация	167
Глава шеста. Комисии на Общинския съвет	182
Глава седма. Имущество и финанси на общината.....	183
Глава осма. Общинско сътрудничество	185

ЗАКОН ЗА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ

Глава първа. Общи положения	191
Глава втора. Функции на държавата в управлението на висшето образование	194
Глава трета. Видове висши училища, откриване, преобразуване и закриване.....	205
Глава четвърта. Академична автономия.....	211
Глава пета. Структура и организация на учебния процес във висшите училища	240
Глава шеста. Академичен състав на висшите училища	250
Глава седма. Почетни звания.....	256
Глава осма. Организация на научноизследователската дейност във висшите училища	257
Глава девета. Студенти, докторанти и специализанти....	258
Глава десета. Акредитация на висшите училища	268
Глава единадесета. Имущество и финанси на висшите училища.....	291
Глава дванадесета. Признаване на право за упражняване на регулирана професия въз основа на професионална квалификация, придобита в чужда държава	304
<i>Раздел I.</i> Признаване на право за упражняване на регулирана професия въз основа на професионална квалификация, придобита в държава членка	304
<i>Раздел II.</i> Признаване на право за упражняване на регулирана професия въз основа на професионална квалификация, придобита в трета държава	304
<i>Раздел III.</i> Други разпоредби	305
Допълнителни разпоредби	305
Преходни и Заключителни разпоредби.....	316

**ЗАКОН ЗА РАЗВИТИЕТО
НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ
В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

Глава първа. Общи положения	319
Глава втора. Придобиване на образователната	328
и научна степен „доктор“ и научната степен „доктор на науките“	328
Глава трета. Условия и ред за заемане на академични длъжности	336
<i>Раздел I.</i> Общи положения.....	336
<i>Раздел II.</i> Условия и ред за заемане на академичните длъжности „асистент“ и „главен асистент“	337
<i>Раздел III.</i> Условия и ред за заемане на академичната длъжност „доцент“	341
<i>Раздел IV.</i> Условия и ред за заемане на академичната длъжност „професор“	345
Глава четвърта. Контрол.....	349
Допълнителни разпоредби	358
Преходни и Заключителни разпоредби.....	363

**ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛАГАНЕ
НА ЗАКОНА ЗА РАЗВИТИЕТО
НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ
В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

Глава първа. Общи положения	369
Глава втора. Придобиване на образователна и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките“	372
<i>Раздел I.</i> Прием и обучение на докторанти.....	372
<i>Раздел II.</i> Условия и ред за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.....	382
<i>Раздел III.</i> Условия и ред за придобиване на научната степен „доктор на науките“	387

Глава трета. Заемане на академични длъжности	389
<i>Раздел I. Условия и ред за заемане</i>	
на академичната длъжност „асистент“	389
<i>Раздел II. Условия и ред за заемане</i>	
на академичната длъжност „главен асистент“	390
<i>Раздел III. Условия и ред за заемане</i>	
на академичната длъжност „доцент“	394
<i>Раздел IV. Условия и ред за заемане</i>	
на академичната длъжност „професор“	398
Допълнителни разпоредби	401
Преходни и Заключителни разпоредби	402

II. АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНО УСТРОЙСТВО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОНСТИТУЦИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(Извлечение)

Глава четвърта. Президент на републиката	427
Глава седма. Местно самоуправление	
и местна администрация	427

ЗАКОН ЗА АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНОТО УСТРОЙСТВО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Глава първа. Общи положения	429
Глава втора. Ред за създаване на области,	
общини, райони и кметства	430
<i>Раздел I. Област</i>	430
<i>Раздел II. Община</i>	431
<i>Раздел III. Район</i>	433
<i>Раздел IV. Кметство</i>	434
Глава трета. Ред за създаване на населени	
места и селищни образувания.....	435

<i>Раздел I. Населено място</i>	435
<i>Раздел II. Селищно образувание</i>	436
Глава четвърта. Ред за извършване на административно-териториални промени	437
<i>Раздел I. Област</i>	437
<i>Раздел II. Община</i>	437
<i>Раздел III. Район и кметство</i>	439
<i>Раздел IV. Населено място и селищно образувание</i>	440
Глава пета. Категоризация и информационно осигуряване	441
Допълнителни разпоредби	442

**ЗАКОН ЗА ТЕРИТОРИАЛНОТО
ДЕЛЕНИЕ НА СТОЛИЧНАТА ОБЩИНА
И ГОЛЕМИТЕ ГРАДОВЕ**

Чл. 1	445
Преходни и Заключителни разпоредби	454

**III. КОНТРОЛ И ОТГОВОРНОСТ
В ДЪРЖАВНОТО УПРАВЛЕНИЕ**

**КОНСТИТУЦИЯ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
(Извлечение)**

Глава първа. Основни начала	455
Глава трета. Народно събрание	456

**ЗАКОН ЗА ОТГОВОРНОСТТА
НА ДЪРЖАВАТА И ОБЩИНИТЕ ЗА ВРЕДИ**

Чл. 1	457
Заключителни разпоредби	464

**ЗАКОН ЗА ДОСТЪП
ДО ОБЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ**

Глава първа. Общи положения	465
<i>Раздел I.</i> Предмет и обхват.....	465
<i>Раздел II.</i> Официална и служебна обществена информация.....	469
Глава втора. Достъп до обществена информация.....	470
<i>Раздел I.</i> Достъп до официална и служебна обществена информация.....	470
<i>Раздел II.</i> Достъп до друга обществена информация.....	476
<i>Раздел III.</i> Условия и ред за определяне на разходите за предоставяне на обществена информация.....	478
Глава трета. Процедура за предоставяне на достъп до обществена информация	479
<i>Раздел I.</i> Искане за предоставяне на достъп до обществена информация.....	479
<i>Раздел II.</i> Разглеждане на заявленията и предоставяне на достъп до обществена информация.....	481
<i>Раздел III.</i> Отказ за предоставяне на достъп до обществена информация.....	484
<i>Раздел IV.</i> Обжалване на решенията и отказите за предоставяне на достъп до обществена информация.....	485
Глава четвърта. Процедура за повторно използване на информация от общественния сектор	487
<i>Раздел I.</i> Предоставяне на информация от общественния сектор за повторно използване	487
<i>Раздел II.</i> Процедура за предоставяне на информация от общественния сектор за повторно използване	491

Глава пета. Административнонаказателни	
разпоредби	495
Допълнителни разпоредби	497
Заклучителни разпоредби.....	500

**ЗАКОН ЗА ЗАЩИТА
НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ**

Глава първа. Общи положения	501
Глава втора. Комисия за защита на личните данни	503
Глава трета. Инспекторат към висшия съдебен съвет ...	512
Глава четвърта. Защита на личните данни.....	515
Глава четвърта „а“. Общи правила при	
обработване на лични данни. Особени случаи	
на обработване на лични данни	516
Глава пета. Права на физическите лица	521
Глава шеста. Предоставяне на лични данни	
на трети лица	522
Глава седма. Упражняване на правата	
на субектите на данни. Средства за правна защита	522
Глава осма. Правила за защита на физическите лица във	
връзка с обработването на лични данни от компетентните	
органи за целите на предотвратяването, разследването,	
разкриването или наказателното преследване на	
престъпления или изпълнението на наказания,	
включително предпазването от заплахи за обществения	
ред и сигурност и тяхното предотвратяване.....	528
<i>Раздел I. Общи разпоредби .....</i>	<i>528</i>
<i>Раздел II. Права на субекта на данни .....</i>	<i>533</i>
<i>Раздел III. Администратор на лични данни</i>	
<i>и обработващ лични данни .....</i>	<i>538</i>
<i>Раздел IV. Предаване на лични данни на трети</i>	
<i>държави или международни организации .....</i>	<i>550</i>
<i>Раздел V. Надзор за спазване на правилата за защита</i>	
<i>на личните данни. Средства за правна защита .....</i>	<i>554</i>

Глава девета. Принудителни административни мерки.	
Административнонаказателни разпоредби	558
Допълнителни разпоредби	560
Преходни и Заключителни разпоредби.....	562

ЗАКОН ЗА ОМБУДСМАНА

Глава първа. Общи положения	564
Глава втора. Заемане на длъжност. Правно положение ...	565
Глава трета. Правомощия	568
Глава четвърта. Подаване на жалби и сигнали.....	572
Глава четвърта „а“. Национален превантивен механизъм	573
Глава пета. Административнонаказателни разпоредби....	575
Допълнителни разпоредби	576
Преходни и Заключителни разпоредби.....	576

ЗАКОН ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ

Глава първа. Общи положения	578
Глава втора. Защита от дискриминация.....	583
<i>Раздел I. Защита при упражняване правото на труд.....</i>	<i>583</i>
<i>Раздел II. Защита при упражняване правото на образование и обучение .....</i>	<i>587</i>
<i>Раздел III. Защита при упражняването на други права.....</i>	<i>589</i>
Глава трета. Комисия за защита от дискриминация	590
Глава четвърта. Производство за защита от дискриминация	594
<i>Раздел I. Производство пред Комисията за защита от дискриминация .....</i>	<i>594</i>
<i>Раздел II. Съдебно производство .....</i>	<i>600</i>
Глава пета. Принудителни административни мерки и административнонаказателни разпоредби	601
<i>Раздел I. Принудителни административни мерки .....</i>	<i>601</i>

<i>Раздел II. Административнонаказателни разпоредби ...</i>	602
Допълнителни разпоредби	604
Преходни и Заключителни разпоредби.....	606

АДМИНИСТРАТИВЕН ПРОЦЕС

КОНСТИТУЦИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(Извлечение)

Глава шеста. Съдебна власт	611
---	-----

ЗАКОН ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

(Извлечение)

Глава четвърта. Съдилища.....	613
<i>Раздел V. Административен съд .....</i>	613
<i>Раздел IX. Върховен административен съд .....</i>	618
Глава пета. Съдебни заседания	624
Глава шеста. Прокуратура	625
Глава девета. Статут на съдиите, прокурорите и следователите	627
<i>Раздел I. Назначаване и освобождаване .....</i>	627

АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

Дял първи

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Глава първа. Предмет, обхват и действие	629
Глава втора. Основни принципи	630
Глава трета. Страни, представителство и съобщения ...	634

Дял втори

ПРОИЗВОДСТВА ПРЕД АДМИНИСТРАТИВНИ ОРГАНИ

Глава четвърта. Общи разпоредби	639
--	-----

Глава пета. Издаване на административни актове	642
<i>Раздел I.</i> Индивидуални административни актове	642
<i>Раздел II.</i> Общи административни актове	664
<i>Раздел III.</i> Нормативни административни актове	668
Глава шеста. Оспорване на административните актове по административен ред	669
Глава седма. Възобновяване на производства по издаване на административни актове	676
Глава осма. Предложения и сигнали.....	679
<i>Раздел I.</i> Общи положения	679
<i>Раздел II.</i> Предложения	682
<i>Раздел III.</i> Сигнали	682

ДЯЛ ТРЕТИ

ПРОИЗВОДСТВА ПРЕД СЪД

Глава девета. Общи разпоредби.....	685
Глава десета. Оспорване на административни актове пред първата инстанция	695
<i>Раздел I.</i> Оспорване на индивидуални административни актове	695
<i>Раздел II.</i> Оспорване на общи административни актове	708
<i>Раздел III.</i> Оспорване на подзаконови нормативни актове	710
<i>Раздел IV.</i> Обжалване на отказ за разглеждане на искане за издаване на административен акт	713
Глава единадесета. Производства за обезщетения	714
Глава дванадесета. Касационно производство.....	716
Глава тринадесета. Обжалване на определенията и разпорежданията	726
Глава четирнадесета. Отмяна на влезли в сила съдебни актове	728
<i>Раздел I.</i> Отмяна по искане на страна по делото	728
<i>Раздел II.</i> Отмяна по искане на трето лице	732

Глава петнадесета. Защита срещу неоснователни действия и бездействия на администрацията	733
<i>Раздел I. Защита срещу неоснователни действия .....</i>	<i>733</i>
<i>Раздел II. Защита срещу неоснователни бездействия ...</i>	<i>735</i>

Дял четвърти

ТЪЛКУВАТЕЛНИ АКТОВЕ

Глава шестнадесета. Тълкувателни решения и тълкувателни постановления	736
--	------------

Дял пети

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ АКТОВЕ И СЪДЕБНИТЕ РЕШЕНИЯ

Глава седемнадесета. Изпълнение на административни актове и съдебни решения по административни дела	736
<i>Раздел I. Общи положения .....</i>	<i>736</i>
<i>Раздел II. Започване, спиране, прекратяване и приключване на изпълнението .....</i>	<i>740</i>
<i>Раздел III. Изпълнение срещу граждани и организации .....</i>	<i>744</i>
<i>Раздел IV. Изпълнение срещу административния орган .....</i>	<i>745</i>
<i>Раздел V. Искова защита .....</i>	<i>746</i>
<i>Раздел VI. Обжалване на действията на органа по изпълнението .....</i>	<i>747</i>
<i>Раздел VII. Възстановяване и обезщетяване .....</i>	<i>748</i>

Дял шести

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Глава осемнадесета. Административни нарушения и наказания	749
Допълнителни разпоредби	752

**ЗАКОН ЗА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ
НАРУШЕНИЯ И НАКАЗАНИЯ**

Глава първа. Общи разпоредби	754
Глава втора. Административни нарушения и наказания	756
<i>Раздел I. Административни нарушения</i>	756
<i>Раздел II. Административни наказания</i>	757
<i>Раздел III. Принудителни административни мерки</i>	760
<i>Раздел IV. Административнонаказателно отговорни лица</i>	760
<i>Раздел V. Определяне на административните наказания</i>	761
<i>Раздел VI. Общи административнонаказателни разпоредби</i>	764
Глава трета. Производство по установяване на административните нарушения, налагане и изпълнение на административните наказания	765
<i>Раздел I. Общи положения</i>	765
<i>Раздел II. Образуване на административнонаказателно производство</i>	767
<i>Раздел III. Административнонаказващи органи</i>	775
<i>Раздел IV. Производство по налагане на административните наказания</i>	778
<i>Раздел V. Обжалване на наказателните постановления, решения, предупрежденията, резолюциите и електронните фишове</i>	789
<i>Раздел VI. Влизане в сила на наказателните постановления, решенията, предупрежденията, резолюциите и електронните фишове</i>	798
<i>Раздел VII. Преглед по реда на надзора</i>	798
<i>Раздел VIII. Възобновяване на административнонаказателните производства</i>	798
<i>Раздел IX. Изпълнение на наказателните постановления и решения на съда</i>	803

Глава четвърта. Административнонаказателни санкции спрямо юридически лица и еднолични търговци	808
Глава пета. Особени разпоредби	821
Допълнителни разпоредби	822
Изменение на други закони.....	824

ЗАКОН ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ

Глава първа. Общи положения	825
Глава втора. Оценка на въздействието на нормативни актове	829
Глава трета. Изработване на проекти на нормативни актове	831
Глава четвърта. Удостоверяване и обнародване на нормативните актове.....	834
Глава пета. Тълкуване на нормативните актове	836
Допълнителни разпоредби	837
Преходни и Заключителни разпоредби.....	838